

**KTH Arkitektur
och samhällsbyggnad**

Författare:

Barbro Gunmar

E-post: barbro.gunmar@comhem.se

Siensaprisets tre skeden

Stiftare - Pristagare

Examinator/ handledare:

Magnus Rönn, Docent

Arkitekturskolan

UPPSATS I FORT- OCH VIDAREUTBILDNINGSKURSEN:

Att utvärdera arkitektur – teorier och metoder, AD242V, 7.5 hp
Arkitekturskolan, Kungliga Tekniska Högskolan, KTH, Stockholm, VT 2013

Bildkällor till framsidan

Till vänster: Broschyr framsida. AB Lunds – AB Kristianstads Cementgjuterier inbjuder till 1987 års SIENA DESIGNPRIS

I mitten: Logotyp för LAR:s Sienapris *Utblick landskap* 1999 nr 2, detalj av annons på bakomslag

Till höger: Logotyp för Sveriges Arkitekters Sienapris , sponsrat av Starka Betongindustrier som sponsor
<http://www.starka.se/wp-content/uploads/2012/12/siena-sidoruta.jpg> Tillgänglig 2013-06-07

Innehåll

Inledning	1
Syfte och frågeställningar	1
Teori, metod – material och avgränsningar	1
Resultat	2
Sienaprisets tillkomst	2
Lund Kristianstad Cementgjuteriers Siena Designpris, det första skedet	3
Landskapsarkitekternas Siena pris, det andra skedet	4
Sveriges Arkitekters Siena pris, det tredje skedet	7
Arkitekter och arkitektkontor som utmärkt sig särskilt	9
Prisets fördelning över landet	10
De premierade objektens skala	10
Offentliga eller privata byggherrar	11
Kategorier av pristagare	12
Så har prisbelönda miljöer tagits om hand	13
Sammanfattning och slutdiskussion	16
Sienaprisets tre faser	16
Särskilt prisade arkitekter och arkitektkontor	16
Priset har gått till stora orter i södra och mellersta Sverige	16
Prisade projekt är ofta storskaliga	17
Parker nära bostäder eller med vattennära lägen premieras	17
Offentliga miljöer får priset	17
Miljöer som utmärkts med Siena priset är oftast väl skötta	18
Källförteckning	19
Bildförteckning	20
Bilagor	

Inledning

Goda offentliga utemiljöer, gestaltade på ett estetiskt tilltalande sätt med användande av miljövänliga material är viktiga för människors välbefinnande. Kvalitet är ett tecken på omsorg – att man som samhällsplanerare har brytt sig om dem som ska vistas på torgen och i parkerna och andra gemensamma uterum. Sienapriset har sedan slutet av 1980-talet delats ut för att främja goda utemiljöer i Sverige.

Att belöna med ett pris är att värdera den goda kvaliteten hos ett objekt. Att Sienapriset instiftades vid 1980-talets slut kan ses som tecken på den avreglering inom byggsektorn som hade skett i det svenska samhället under 1970-talet och den därmed sammanhängande marknadsorienteringen inom byggsektorn.¹

Priset instiftades av ett betongföretag Lund-Kristianstads Cementgjuterier som ett av flera materialpris, vilka kom till vid denna tid.

Syfte och frågeställningar

Jag vill med detta arbete ge en beskrivning av Sienaprisets tillkomst och redogöra för hur förutsättningarna för dess utdelande har förändrats. En sammanställning redovisar vilka som har fått priset.

Följande frågeställningar har jag valt för att ur olika aspekter göra en utvärdering av Sienapriset alltifrån dess tillkomst år 1987 och fram till det senast utdelade priset år 2012.

- När tillkom priset och hur har dess historik varit?
- Har någon arkitekt eller något arkitektkontor utmärkt sig särskilt?
- Hur fördelar sig priset över landet?
- Vilken skala har objekten?
- Belönas offentliga eller privata miljöer?
- Vilken kategori av objekt har prisbelönats?
- Hur har prisbelönda miljöer tagits om hand?

Teori, metod – material och avgränsningar

Jag har inte funnit någon tidigare historik över Sienapriset. Mitt arbete har därför till stor del inneburit studier av olika källor. Förutom att jag har sökt information om priset i databaserna, Affärsdata, Artikelsök och Mediarkivet har jag sökt igenom för studien relevanta tidskrifter i pappersversion.

Om prisets tillkomst och första skede har Jan Lang, produktchef på Starka Betongindustrier gett upplysningar i mail och i informationsmaterial, som han har bifogat. Starka Betongindustrier har även uppgifter om priset på sin hemsida <http://www.starka.se/om-starka/sienapriset/>.

För de år Landskapsarkitekternas Riksförbund, LAR, ansvarade för priset har jag funnit uppgifter i deras medlemstidning LAR nytt. Under prisets tidiga historia utgav Landskapsarkitekternas Riksförbund tidskriften *Utblick landskap*, där artiklar om vinnande arkitekt och premierade objekt ofta publicerades. Tidningens påkostade annonser, dels för att tillkännage att det var tid att nominera kandidater, dels för att kungöra pristagare har bidragit med utmärkt bildmaterial i färg. *Utblick landskap* lades ned i och med nr 1 år 2000. Den fick en efterföljare i *Area: tidskrift för landskapsarkitektur*, som endast utkom åren 2000-2003. Även denna publikation hade några artiklar om Sienapriset.

¹ Johansson, R., Rönn, M. och Werner, I.-B., 2008. Om kvalitet i arkitektur – några forskningserfarenheter, *Nordisk Arkitekturforskning* nr 1, s. 97.

Tidskrifterna *Arkitektur* och *Arkitekten* har ibland skrivit om Sienapriset, men oftast endast korta notiser. Det senaste årets pristagare har dock uppmärksammats med stora artiklar av bägge publikationerna. Sveriges Arkitekters skrift *Arkitekturpriser*, årligen utgiven från 2005, har utförliga uppgifter om prisvinnare och jurymotiveringar. På sin hemsida har Sveriges Arkitekter utförliga uppgifter om priset och ett rikt bildmaterial för priset från och med 2002. För åren 1992 till 2001 finns bara uppgift om vilket objekt som premierats och vem den ansvariga arkitekten var. Pristagare från det tidigaste skedet 1987-1991 nämns inte alls, vilket ger en bild av att priset inte fanns före 1992.

Genom internet har jag fått information om arkitekter, arkitektkontor och projekt som haft relevans för min studie. För att kunna göra mig en uppfattning om de prisbelönda miljöerna och på plats se hur de har tagits om hand har jag besökt tretton av de tjugosex utemiljöer som fått Sienapriset. Mina beskrivningar av objekten är en blandning av direkta citat från jurymotiveringar, omdömen i tidskrifter och egna iakttagelser på plats.

Studien har begränsats till prisbelönda objekt. Nomineringar och juryarbete ingår inte. Bedömningsunderlag och stadgar för Sienapriset under dess tre skeden finns i bilaga 1, 2 och 3. Ledamöter som ingått i prisjuryn för åren 1987-2012 redovisas i bilaga 4.

Resultat

I inledningen riktades sju frågor till undersökningsobjekten. Svaren finns i följande resultatredovisning.

Sienaprisets tillkomst

Sienapriset kan indelas i tre faser. Enligt produktchef Jan Lang på Starka Betongindustrier skapades Sienapriset av dåvarande Lund–Kristianstad Cementgjuterier med inspiration från landskapsarkitekter. Priset delades första gången ut 1987 och då i form av vad Jan Lang betecknar som "ett Betongpris"².

Priset, som kallades Siena Designpris, var en hedersutmärkelse där arkitekten premierades med ett diplom och en studieresa till Siena i Italien. Till denna studieresa var även juryns medlemmar medbjudna.

Egentliga stadgar fanns inte för priset, men en broschyr³ informerade om priset. Sidan två i broschyren kan ses som en form av stadgar. Sidan är uppdelad i två avdelningar, där den första har som huvudrubrik *Bedömningsunderlag*. Detta är i sin tur uppdelat i två huvudavsnitt, ett med rubriken, *De handlingar som dokumenterar objektet skall bestå av*: varpå sju typer av dokument listas t ex situationsplan och foton. Det andra avsnittet har rubriken, *Bedömningsregler enligt nedan*. Där uppges bland annat att man kommer att ta hänsyn till planeringen av helheten i miljön och kvaliteten i utförandet. Den andra avdelningen anger när och hur förslag ska lämnas in. Där uppges juryns sammansättning. På Broschyrens framsida anges att tävlingen kommer att bli årlig.

1 Broschyr framsida

För att sprida kännedom om Siena Designpris skickade Lund-Kristianstads Cementgjuterier ut broschyren till landskapsarkitekter. Företaget torde ha spritt broschyren till många presumtiva intressenter för i den uppmuntrade de projektörer, anläggare och boende att föreslå objekt för premiering. Det enda krav man ställde var att marksystemet Siena hade använts vid delar av objektet och att det hade slutbesiktigats under de senaste tre åren.

² Lang, J., Jan.lang@starka.se, *Sienapriset 1987-91* [e-post] Brev till Barbro Gunmar (barbro.gunmar@comhem.se). Skickat 16 april 2013.

³ *AB Lunds – Kristianstads Cementgjuterier inbjuder till 1987 års SIENA DESIGNPRIS* [4-sidor, A4 format] u.å. Bilaga 1.

Lund–Kristianstads Cementgjuteriers Siena Designpris, det första skedet

I det första skedet, från 1987 och till 1991, delade Lund-Kristianstads Cementgjuterier ut Siena Designpriset i egen regi. De första fyra åren med en jury som förutom Lund-Kristianstads Cementgjuteriers representant hade ytterligare en ledamot från ett cementföretag, Cementa, och två jurymedlemmar med kompetens från landskapsarkitektområdet. 1991 utökades juryn med ytterligare en landskapsarkitekt, då Lund-Kristianstads Cementgjuterier i en skrivelse till styrelsen för Landskapsarkitekternas Riksförbund, LAR, hade önskat att juryn skulle utökas med en representant från förbundets styrelse. Att vara jämnt antal personer i en jury försvårar vid en eventuell omröstning och kanske var det ett motiv till att man önskade representation ifrån LAR:s styrelse. Att företaget önskar en representant från LAR:s styrelse tyder på att man anser att detta skulle ge större tyngd åt juryn i bedömningsarbetet. LAR:s styrelse ställde sig positiv till önskemålet och i juryn för 1991 års Siena Designpris ingick styrelsens ordförande.

1987 Södertälje vårdgymnasium markanläggningen

Arkitekt LAR Anders Johansson, White arkitekter

Byggherre Stockholms läns landsting, Länsbyggen AB

Efter att ha påpekat prisets särskilda förutsättningar - att betongvaror från företaget som delar ut priset ska finnas med i gestaltningen - framhåller landskapsarkitekt Thorbjörn Andersson i en artikel i landskapsarkitekternas tidning *Utblick landskap* att den premierade arkitekten arbetar med nivåer, där både mjuka och hårda ytor får plats⁴.

2 Södertälje vårdgymnasium

1988 Markanläggningarna vid Volvo personvagnar huvudkontor Torslanda, Göteborg

Arkitekt LAR Henrik Undeland, Scandiakonsult

Byggherre Volvo

Landskapsarkitekt Thorbjörn Andersson poängterar i *Utblick Landskap* att det är intressant att det är ett färdigt objekt som premieras, eftersom han tycker att många prisbelönta arkitektlösningar har förvanskats, när de väl blivit utförda.⁵ Vidare citerar han juryns motivering, där det bland annat framhålls att entréytorna i anslutning till byggnaderna tar sin formmässiga utgångspunkt i husens arkitektur och på så sätt ger en representativitet åt platsbildningen som väl stämmer med Volvos image.

3 Volvos huvudkontor, Torslanda

1989 Bäckadalsparken, Gnosjö

Arkitekt SAR Lars Landin, Ahlsén och Lindström arkitekter

Byggherre Gnosjö kn

Thomas Andersson kallar parken en djärv park i Småland i sin anmälan.⁶ Djärvheten bestod till en del i att Lars Landin, själv arkitekt SAR, mot landskapsarkitekters gängse praxis om god smak hade placerat ut tolv stycken trädgårdstomar i parken. Landin växte upp i Blekinge, där sagoträdgården i Eringsboda var omtalad i hans barn-dom.

4 Bäckadalsparken i Gnosjö

⁴ Andersson, Thorbjörn, 1988. Skola får pris, *Utblick landskap*, nr 1, s. 25.

⁵ Andersson, Thorbjörn, 1989. Belönad gestaltning, *Utblick landskap*, nr 1, s. 41.

⁶ Andersson, Thomas, 1990 Djärv park i Småland, *Utblick landskap*, nr 1, s. 52-53.

1990 Kv Sillö 5 Farsta industriby, Stockholm

Arkitekt LAR Christina Ohlsson, Sture Koinberg Landskapsarkitekter AB

Byggherre Stockholm Mark- och Lokaliseringsbolag AB, Stockholms stad

Christina Ohlsson är den första kvinnliga mottagaren av Siena Designpriset. Juryn motiverade sitt val bl a med att de fria markytorna framhövdes med en rik men väl avvägd mönsterläggning, upplivad av grupper med storkrutor. Redaktionen för *Utblick landskap* tyckte att Christina Ohlsson utövat sitt yrke på ett sätt som gjort henne till en värdig vinnare genom att hon på den långsmala tomten på ett ytsnålt och tilltalande sätt har fogat in entréer, bilangöring, parkeringsplatser och uppehållsytor. Hon har använt både betong och natursten i låga murar och skapat smala men effektfulla planteringar.⁷

5 Farsta industriby

1991 Täby centrum

Arkitekt LAR Pia Krenslar, Tema Landskapsarkitekter AB

Byggherre Täby kn

År 1991 blev det åter en kvinna som tilldelades Siena Designpriset. Juryn uttryckte sitt gillande av Pia Krenslars gestaltning med bland annat omdömet att hon skickligt hade nyanserat användning av olika byggmaterial vid entréområdets olika enheter och användningsområden. Trots detta splittrades inte området utan gjorde en väl samlad helhet både rumsligt och karaktärsmässigt.

6 Täby centrum

Landskapsarkitekternas Siena-pris, det andra skedet

Landskapsarkitekternas årsmöte 1991 hade att ta ställning till ett erbjudande från Lund-Kristianstads Cementgjuterier om att överta Siena Designpriset med företaget som sponsor, något som mötesdeltagarna var positiva till.⁸ LAR:s Sienapris inrättades och utdelades första gången 1992 och sista gången 2002.

De stadgar som nu utformades för LAR:s Sienapris⁹ följde i mycket det bedömningsunderlag som fanns för Lund-Kristianstads Cementgjuteriers Siena Designpris, men texten blev mer omfattande och formulerades i paragrafer. Syftet med LAR:s Sienapris var att främja god utemiljö i Sverige samt att sprida kännedom om väl utförda exempel. Priset skulle även nu tilldelas ett objekt och dess arkitekt och utgöras av ett diplom. Arkitekt och jury fick fortsatt resa till Siena. Som en nyhet införde LAR att en reliefplatta skulle fästas vid det belönade objektet. Juryn skulle bestå av högst fem personer, tre utsedda av LAR och två av sponsorn. Juryn skulle studera cirka fem förslag på plats och utse pristagare. Valet skulle motiveras skriftligt. Juryn hade tystnadsplikt och resultatet skulle vara hemligt fram till prisceremonin. Alla kunde föreslå objekt för priset, men de måste vara dokumenterade och fick inte vara äldre än fem år. Projektör, byggherre, entreprenör och ansvarigt kontor skulle framgå. Sponsors produkter behövde nu inte användas.

Stadgetexten följdes av riktlinjer för juryns arbete, där det stod att arbetet var oavlönat, men skulle ses som ett hedersuppdrag och att bedömningsarbetet borde kunna begränsas till ungefär tre arbetsdagar. Sponsorn skulle stå för marknadsföring och information om priset, kostnader vid juryns arbete och kostnaderna för själva priset och arrangemang kring prisutdelningen.

⁷ 1991. Pris till långsmal trädgård, *Utblick landskap*, nr 1, s.48.

⁸ 1991. Årsmötesglimtar. *Lar-nytt*, nr 5, s. 2.

⁹ 1992. LAR:s Siena-pris - stadgar, *Lar-nytt*, nr 1, s. 14-17. I bilaga 2 återges stadgarna från LARs matrikel 1993 s 20.

1992 Projektet Starrbäcksängen, Stockholm

Arkitekt LAR Bengt Isling, Nyréns arkitektkontor

Byggherre Stockholms stad

Bengt Isling fick pris för sin gestaltning av den yttre miljön vid det nybyggda bostadsområdet Starrbäcksängen, vars plan var som ett hjul med ekrar. Juryn ansåg att utemiljön och dess centrala park utgjorde en integrerad del i bostadsområdets helhet och bidrog med tidlösa kvaliteter som ljus, rymd, vatten och grönska. Gårdar och park präglades av en enkel huvudidé, som gav Starrbäcksängen en vardagsmiljö med en alldeles egen och nästan klassisk skönhet.

7 Starrbäcksängen, områdets mitt

1993 utemiljön vid Stumholmen, Karlskrona

Arkitekt LAR Ingbritt Liljekvist och Tomas Saxgård, Landskapslaget

Byggherre Karlskrona kn

1993 var en bomässa förlagd till Stumholmen. Ingbritt Liljekvist och Tomas Saxgård hade utformat utemiljön. Juryn för Sienapriset uppskattade deras gestaltning och då särskilt att arkitekterna hade betraktat Stumholmen som en egen ö, med en identitet, präglad av skärgård och marin bebyggelse. Arkitekterna hade återskapat en för Stumholmen typisk flottistsoffa. De hade även satt ut pollare längs kajerna för att bevara något av det gamla och ge hamnkaraktär åt området.

8 Stumholmen, kaj med soffor

1994 Hestra Parkstad Borås

Arkitekt SAR Hasse Johansson

Byggherre Borås kn

Bomässan i Borås 1994 var förlagd till Hestra Parkstad, som stadsbyggnadschefen Hasse Johansson hade ritat plan till och som juryn ansåg visade ett ambitiöst idé- och stadsplanearbete, som kunde resultera i en levande och intressant bebyggelse, väl anpassad och förankrad i gammal kulturmiljö. Sättet att bevara mark, vegetation, träd och gårdesgårdar gav området ett tidsdjup, som ofta saknas i ny bebyggelse. Att ge priset till ett planarbete känns lite främmande och detta är första och enda gången detta har skett hittills.

9 Detaljplan 1990

1995 kv Visenten, Malmö

Arkitekt LAR Tommy Nordström

Byggherre HSB Malmö

Priset gick till en liten innergård intill ett sex-våningshus. Juryn fann det lovvärt att Tommy Nordström hade skänkt en arkitektoniskt anonym bostadsmiljö det privata trädgårdsrummets intima kvaliteter genom att skickligt variera orientinspirerade inslag. I all sin poesi var den ett prov på gedigna insikter i trädgårdens historiska gestaltungsformer och visade en stor praktisk växtkunskap.

10 Visentens gård

1996 Riddarparken i Jakobsberg, Järfälla

Arkitekt LAR Ulf Nordfjell Scandiakonsult och Kerstin Fogelberg Järfälla kn

Byggherre Järfälla kn

En stor ny, offentlig park utsågs till vinnare 1996. Juryn ansåg att Riddarparken utgjorde ett offentligt rum som med stort gräs-rum, lekplats, sittmurar och planteringar motsvarade den klassiska stadsparkens ideal. Både den gestaltande landskapsarkitekten och kommunens stadsträdgårdsmästare premierades.

11 Riddarparken, Jakobsberg

1997 Förnyelsen av stationsområdet, Lund

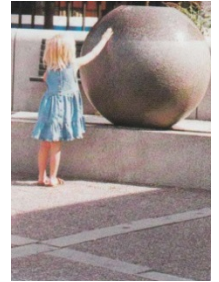
Arkitekt LAR Sven-Ingvar Andersson

Byggherre Lunds kn

Juryn ansåg att Sven-Ingvar Andersson hade lyckats att både strukturera och organisera en av stadens mer kaotiska platser, så att karaktären tydligt hade förstärkts, men utan att identiteten i sin egentliga mening hade förändrats. Även intilliggande S:t Knuts torg förnyades.

12 a Stationsområdet, Lund

b S:t Knuts torg

1998 Yttre miljön vid Ryaverket, Göteborg

Arkitekt LAR/SAR Jan Råntfors,

Råntfors Arkitektur och Landskap

Byggherre GRYA AB, Göteborgs kn

Juryn motiverade sitt val med att miljön utformats med ett kärleksfullt och övertygande helhetsbegrepp på en komplex miljö, en tilltalande omsorgsfull gestaltning, som uttryckte funktionen hos en miljövårdsanläggning i vår tid.

13 Ryaverket, reningsbassäng

1999 Henry Dunkers plats, Helsingborg

Arkitekt LAR Bruno Östholm, Parkkontoret, Helsingborg

Byggherre Helsingborgs kn

Föreslaget väcktes inom juryn, som motiverade valet med att arkitekten genom ett subliment men för platsen naturligt formspråk hade framhävt den Öresundsnära karaktären. Dunkers plats ned mot hamnbassängen blev klar till bomässan H99. LAR:s plakett sitter på en stensoffa skapad av Östholm och Christel Knappe Hallin.

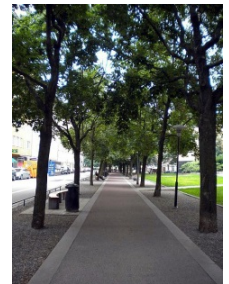
14 Stensoffa med LAR:s plakett på gaveln

2000 Katarina Bangata, Stockholm

Arkitekt LAR Jonas Berglund, Stockholm Konsult Stadsutveckling AB

Byggherre Gatu- och fastighetskontoret Stockholms stad

Katarina Bangata börjar vid en halvrund plats med stenbänkar vid Götgatan och fortsätter till Ringvägen, som en något upphöjd asfalterad gångväg, där inslag av älvdalssporfyger ger en rödaktig ton. Gången är kantad av natursten och utanför ligger breda remsor av grus. Träden bildar tak och mellan dem står belysningsstolpar. Skulpturer och sittplatser är utplacerade längsefter gångstråket, vilket ibland utvidgas till en liten plats, men mestadels är det en lång, lättgången allé.

15 Katarina Bangata

2001 Framtidsstaden Bo01, Malmö

Arkitekt LAR Agneta Persson och Gunnar Ericsson

Byggherre Malmö kn

Priset gavs till utemiljön i sin helhet, där Daniaparken skapad av Thorbjörn Andersson och Per Göran Hillinge ingår. En park som med sina 20 000 m² har stora ytor, där olika aktiviteter kan äga rum.

16 a Daniaparken

b Bo01 Västra Hamnen, Malmö

2002 Resecentrum Norrköping

Arkitekt LAR Mattias Nordström, White arkitekter

Byggherre Norrköpings kn, Banverket, Jernhusen och Östgöta Trafiken

I sin motivering uppskattade juryn att det nya centrrets strama, osmyckade och fint detaljerade gestaltning stod i bjärt och befriande kontrast till järnvägsparkens historiska och synnerligen välhållna blomsterprakt. Man ansåg att utformningen av möbleringen var konsekvent genomförd och återhållsam med välstuderad och gedigen markdetaljering. Omdaningen av resecentret var gjort med lågmält och elegant handlag.

17 Bussterminal

Sveriges Arkitekters Sienapris, det tredje skedet

Landskapsarkitekternas Riksförbund, LAR, var ett av fem förbund inom arkitekturfältet, som den 1 juli 2002 bildade den nya intresseorganisationen Sveriges Arkitekter, SA. LAR:s Siena-pris blev nu Sveriges Arkitekters Sienapris. Smärre justeringar gjordes i prisets stadga med anledning av detta. Numera är det Akademien för landskapsarkitektur, en av fyra akademier inom Sveriges Arkitekter, som utser minst tre av de fem juryleddamöterna. Starka Betongindustrier i Skåne (företvarande Lund Kristianstads Cementgjuterier) utser de övriga två jurymedlemmarna såsom varande sponsor för priset. På SA:s hemsida efter stadgarna för Siena-priset anges att det i sponsoravtalet preciseras att namnet på priset skall stå som symbol och tecken för ett bra och intressant stadsbyggnadsverk, i enlighet med det kulturarv som staden Siena och dess torg, har gett historien. Lite märkligt tycks det att utemiljö inte nämns.

2003 Raoul Wallenbergs Torg, Stockholm

Arkitekt SAR Aleksander Wolodarski Stockholm stadsbyggnadskontor

Byggherre Stockholm Gatukontor och fastighetskontor, Stockholms stad

Juryn konstaterade att Aleksander Wolodarski skapat ett imponerande lugnt och sammanhållet stadsrum av en mycket svår och stökig plats. Man ansåg att han med en känslig hand hade förenat platsens monumentalitet med mjukare inslag. Detta hade tagit vara på platsens egenskaper och utvecklat dem.

18 Raoul Wallenbergs Torg

2004 Stortorget i Kalmar

Arkitekt Adam Caruso, Caruso St John Architects

och Eva Löfdahl, konstnärlig utsmyckning

Byggherre Kalmar kn

Juryn ansåg att platsen hade tagits tillvara och utvecklats med utomordentliga kvaliteter och utan stora åthävor. I stället för att addera nya funktioner och objekt har man framhävt rummets, och framför allt markytans sammanhållande styrka. Beläggningen består av kullersten, gatsten och betong med brunnsocker med galler av rostfritt stål så att vattenljudet nerifrån brunnarna kan höras som ett porlande och påminna om torgets gamla vattenpump.

19 a Kalmar Stortorg

b Vattenbrunn, Stortorget i Kalmar

2005 Östra Ågatan Uppsala

Arkitekt LAR Mattias Nordström, White arkitekter

Byggherre Uppsala kn

Juryn skrev att Nordström genom sin omgestaltning av Östra Ågatan hade återgett Uppsalaborna kontakten med Fyrisån på ett utrymme där fotgängare tidigare hade fått underordna sig övrig trafik. Vidare ansåg man att även om tilltalet var lågmält, så var det genom det exklusiva materialvalet och det högklassiga utförandet inte undfallande.

20 Östra Ågatan med sittvänlig skulptur

2006 Vassparken och Observatorium

Sickla Udde, Stockholm

Arkitekt LAR Sylvia Kornstad-Eriksson

och Gunilla Bandolin, Carl Bro AB

Byggherre Stockholms stad

Juryn tyckte att med Vassparken och Observatorium hade mötet mellan den urbana bostadsbebyggelsen och

21 a Vassparken

b Observatorium

Stockholms vattenlandskap fått en konstnärlig gestaltning av unikt slag i en till synes enkel dräkt. Konstnären Gunilla Bandolin har utformat skulpturen Observatorium, som är en utsiktsplats och ett soldäck.

2007 Vasaparken, Stockholm

Arkitekt LAR Anders Falk och Anders Kling, Grontmij

Byggherre Stockholms stad

För juryn låg projektets kvalitet i hur det förra sekelskiftets stadspark blivit uppgraderad. Man var positiv till att bollplanerna av konstgräs behandlades elegant som en del av parken och inte som en avskild störande verksamhet. Juryn ansåg att kullarna av gummiastfalt var som en park i parken. Man välkomnade att den traditionella lekplatsen hade förnyats.

22 a Konstgräs i bakgrunden

b Gummiastfalt

2008 Stranden i Rosenlundsparken, Stockholm

Inredningsarkitekt Thomas Bernstrand, Bernstrand & Co

Byggherre Exploateringskontoret Stockholms stad

Juryn gav priset till Stranden i Rosenlundsparken eftersom de såg den som ett konsekvent genomförande av en idé som var en spirituell samtida tolkning av trädgårdsarkitekturens traditionella paradistanke. Thomas Bernstrand är utbildad på Konstfack. Detta är hans första arbete med att formge ett offentligt rum. Att Sienapriset gick till detta objekt väckte Thorbjörn Anderssons vrede.¹⁰

23 Stranden

¹⁰ Thorbjörn Andersson skrev ett skarpt inlägg i arkitekternas facktidning, där han ondgjorde sig över att priset gått till "tjugosju stycken solstolar och två parasoller uppställda bakom Skatteskrapan" 2009. Å yrkets vägnar. *Arkitekten*, nr 1 s. 69. Han ansåg att projektet inte var landskapsarkitektur. Framtida Sienapristagare hoppades han skulle bli en annan typ av projekt som kunde visa på större komplexitet och åskådliggöra landskapsarkitekturens möjligheter.

2009 Norra Bantorget, Stockholm**Arkitekt LAR Bengt Isling, Nyréns arkitektkontor****Byggherre Stockholms stad**

Juryn gav priset för att Norra Bantorget efter decennier av förfall hade uppgraderats till en lummig oas, resolut inplanterad i asfalten. Idén ansåg man vara djärv, men att utformandet hade gjorts så formsäkert och elegant att stadsbruset trollades bort.

24 Norra Bantorget

2010 Sandgrundsparken, Karlstad**Arkitekt LAR Thorbjörn Andersson SWECO arkitekter****Byggherre Karlstad kn**

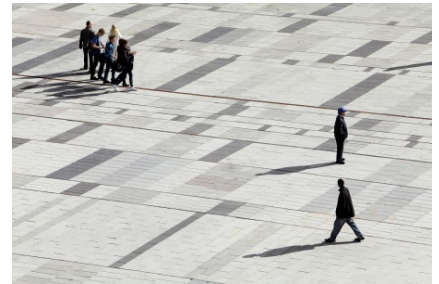
Juryn ansåg att parken var en tidlös, romantisk skapelse, med säker växt-behandling och terrassering. Här finns vida utblickar och intima, mjukt formade blommande rum. Sandgrundsparken ligger på en udde i Klarälven mitt i Karlstad. Staden önskade optimal tillgänglighet.

25 Terasser i Sandgrundsparken

2011 Stortorget, Gävle**Arkitekt LAR Anders Jönsson och Stina Elonsson, Andersson Jönsson****Landskapsarkitekter AB****Byggherre Gävle kn**

Juryn skrev att torgets nya gestalt utgick från en övergripande ordning. En tvärrandig väv av olika granithällar är det nya golv som torgets liv utspelar sig på. Man ansåg att mönsterbildningen var stram och repetitiv, men att den aldrig blev stel eller enförmig.

26 Stortorget i Gävle

2012 Hornsbergs strandpark, Stockholm**Arkitekt LAR Bengt Isling, Nyréns arkitektkontor****Byggherre Stockholms stad**

Hornsbergs strandpark anser juryn vara den byggda strandparken driven till sin spets. Man tyckte att den varken var natur eller kaj, den var sig själv – ett samtida möte mellan stad och vatten. Den var ett välkommet tillskott i en lång svit av strandpromenader i Stockholm.

27 Hornsbergs strandpark

Arkitekter och arkitektkontor som utmärkt sig särskilt

Under Sienaprisets 26-åriga historia är landskapsarkitekt Bengt Isling på Nyréns Arkitektkontor den enda, som har fått utmärkelsen hela tre gånger. Bengt Isling fick det första LAR:s Sienapris 1992 för Starrbäck-sängen, 2009 för Norra Bantorget och nu senast 2012 för Hornsbergs strandpark. Han har arbetat på Nyréns arkitektkontor alltsedan han 1987 anställdes som kontorets första landskapsarkitekt.

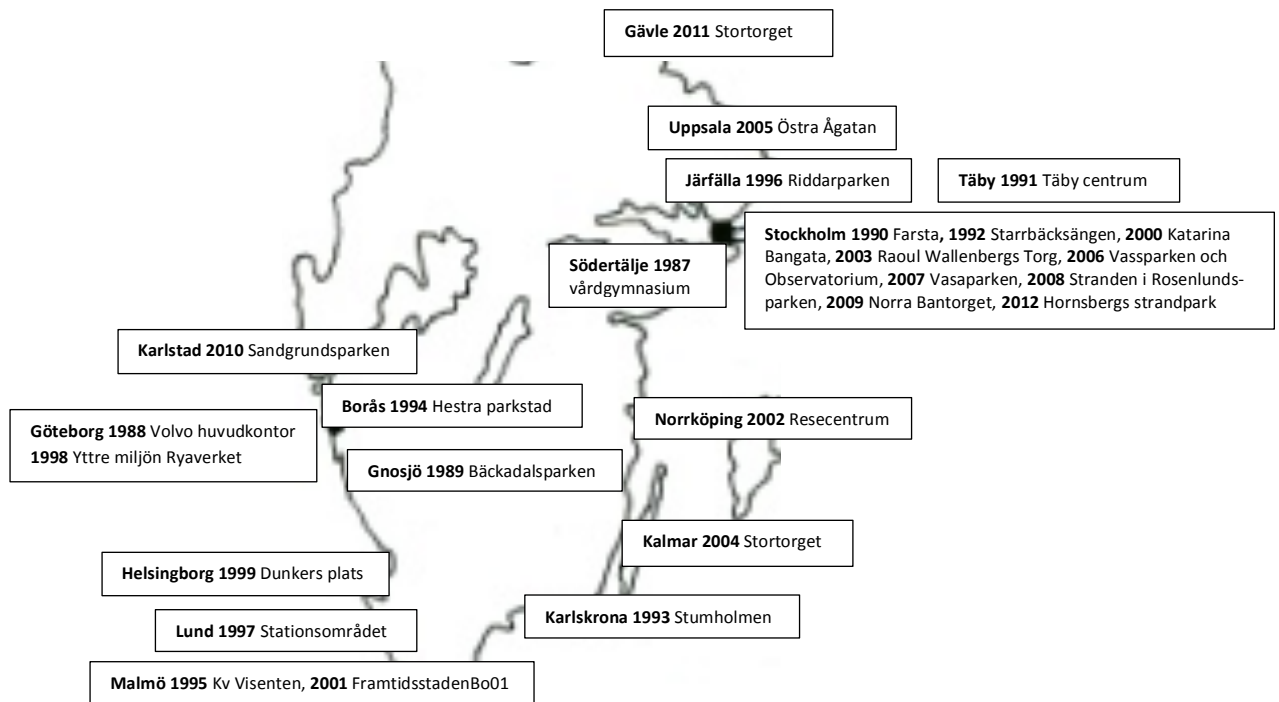
Landskapsarkitekt Mattias Nordström på Whites arkitektkontor har erhållit Sienapriset två gånger och detta ganska tätt inpå varandra, 2002 för Resecentrum Norrköping och 2005 för Östra Ågatan i Uppsala. White har varit med och vunnit tre gånger eftersom den allra första Sienapristagaren Anders Johansson var anställd på White då han fick priset för markanläggningen vid Södertälje vårdgymnasium 1987.

Företaget Carl Bro AB som 2006 fick pris för Vassparken och Observatorium vid Sickla Udde köptes upp av det nederländska teknikföretaget Grontmij Landskapsarkitekter, som vann priset med Vasaparken 2007. Grontmij kan därför anses vara det enda kontor som har vunnit Sienapriset två på varandra följande år.

Det är således välkända kontor som tilldelats priset mer än en gång, vilket troligtvis kan förklaras av tillgång till uppdrag inom landskapsarkitekturområdet.

Prisets fördelning över landet

En kraftig dominans för Stockholmsområdet är uppenbar, då objekt i Stockholm tilldelats priset hela nio gånger, vilket utgör mer än en tredjedel av alla de 26 objekt som hittills premierats. Om man räknar in kranskommunerna Täby och Järfälla, som fått vardera ett pris, blir övervikten för Stockholmsområdet än mer påfallande. Efter huvudstaden har de två stora städerna Göteborg och Malmö vardera prisats två gånger och Uppsala, Norrköping, Helsingborg, Lund, Borås, Gävle, Södertälje, Karlstad, Karlskrona och Kalmar en gång vardera. Endast 1988 gick priset till en liten ort då Bäckadalsparken i Gnosjö premierades det året.

Att Gävle är den enda ort från Norrland som har fått ett Sienapris ger intrycket att juryn i sitt arbete varit passiv och inte aktivt sökt upp intressanta objekt i norra Sverige. Att det företrädesvis är stora kommuner som har fått Sienapriset innebär inte alltid att priset gått till storskaliga miljöer, även stora kommuner har premierats för småskaliga objekt.

De premierade objektens skala

Det finns inget tydligt samband mellan storleken på byggherren och den prisbelönda miljöns skala. Malmö kan visa upp ett av de till ytan minsta belönade objekten, en bostadsgård på 900 m²¹¹ vid ett sexvåningshus i kv Visenten. I Malmö ligger även ett av de mest omfattande projekten, utemiljön som helhet i Framtids-

¹¹ Andersson, Tb., 1996. Årets Sienapris till Tommy Nordström. *Utblick landskap* nr 2 s. 50.

staden Bo01 med dels gårdsytorna mellan husen och därtill den stora Daniaparken¹² samt Sundspromenaden och Scaniatorget. Storskaliga blir objekten även när priset har tillfallit projekt vid andra bomässor som den på Stumholmen i Karlskrona eller Hestra Parkstad i Borås, där det var planarbetet som premierades. Vid en bomässa upptas dock en stor del av ytan av byggnader, vilken inte är utemiljö.

Gnosjö är den minsta kommun som fått pris och det fick man för Bäckadalsparken, vars storlek Thomas Andersson uppskattade till två ordinära villatomter¹³. Östra Ågatan i Uppsala mellan Nybron och Islandsbron är 400 m lång. Den omgestaltade åpromenaden längs kajen med det avgränsande grönområdet som avskärmar mot själva gatan upptar inte någon stor yta så detta projekt kan också rubriceras som småskaligt. Stockholm har fått pris för ett mycket litet projekt, Stranden i Rosenlundsparken, och för ett stort, Vasaparken på 50 000 m², den gamla innerstadsparken från slutet av 1800-talet, som byggdes ut och förnyades i tre etapper under åren 2004-2006¹⁴.

Offentliga eller privata byggherrar

I de alla flesta fall har det varit offentliga byggherrar för de projekt som vunnit Sienapriset. Oftast är det kommuner som har varit beställare. Stockholms hem som beställde Starrbäckensängen var ett kommunalt bolag. Likaså hade Ryaverket i Göteborg ett kommunalt bolag GRYA AB, ägt av flera västkustkommuner, som byggherre. Det allra första priset, Vårdgymnasiet i Södertälje, hade ett landstingsägt bolag, Länsbyggen AB, Stockholms läns landsting som beställare.

Bakom Resecentrum i Norrköping står fyra aktörer, Norrköpings kommun, den statliga myndigheten Banverket, det statliga fastighetsbolaget Jernhusen och det av landstinget ägda bolaget Östgöta Trafiken.

Endast två gånger har privata byggherrar tilldelats Sienapriset. Det första tillfället var redan det andra året som priset delades ut, 1988, då Volvos huvudkontor för personvagnar i Torslanda fick pris. Det andra tillfället var även det i ett tidigt skede av prisets historia, 1995, då bostadskorporationen HSB fick pris för gården i kvarteret Visenten i Malmö.

Inte mindre än fem gånger har Sienapriset tilldelats en kommun i nära anknytning till en bomässa. Oftast är det en enskild kommun som anordnar en bostadsmässa, men man får statligt stöd och det finns privata intressenter bland byggnadsföretagen. Första gången var då Stumholmen fick LAR:s Sienapris 1993 i samband med Bo93 och redan året därpå fick Borås pris för Hestra Parkstad som var platsen för en bomässa 1994. Några år senare hölls bomässan H99 i Helsingborg och Henry Dunkers plats premierades. Två år därefter anordnade Malmö Bo01, där utemiljön i sin helhet belönades med LAR:s Sienapris. Därefter dröjde det till BoStad 02 anordnades i Hammarby sjöstad år 2002 och Vassparken och Observatorium vid Sickla udde med byggår 2002 fick Sveriges Arkitekters Sienapris 2006. Nominerade objekt får inte vara äldre än fem år så det var på gränsen att Vassparken och Observatorium kunde belönas.

Resultatet visar att den utemiljö som gestaltas så omsorgsfullt att den belönas med Sienapriset är en offentlig angelägenhet och då i alldeles särskilt hög grad en kommunal angelägenhet nära bostadsmiljöer.

¹² Daniaparken, Västra Hamnen i Malmö <http://www.sweco.se/sv/Sweden/Tjanster/Arkitektur-och-planering/Landskapsarkitektur/Daniaparken/>

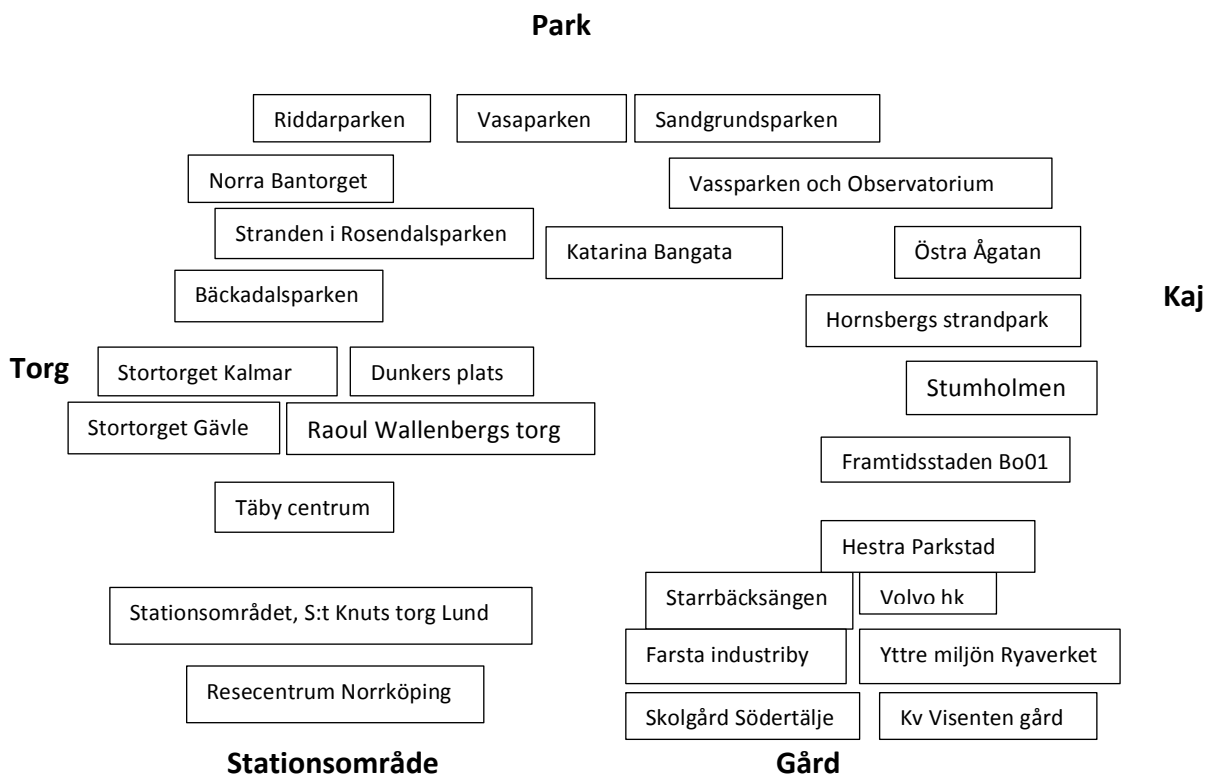
¹³ Andersson, Th., 1990. Djärv park i Småland. *Utblick landskap* nr 1 s.52

¹⁴ http://www.grontmij.se/pressrum/nyheter/Documents/2007/GrontmijArkitekturSienapriset07_Vasaparken.pdf

Kategorier av pristagare

För att åskådliggöra vilka objektskategorier pristagarna tillhör har jag konstruerat ett schema med fem kategorier: torg, park, kaj, gård och stationsområde. Objekten är placerade intill sin huvudkategori, men om det finns inslag av andra kategorier får objektet en förskjutning mot dessa.

Stortorget i Kalmar och Stortorget i Gävle är traditionella torg. Raoul Wallenbergs Torg skapades på 1990-talet som en minnesplats över Wallenberg och större delen av Nybroplan graderades upp till torg. En likartad plats i Helsingborg kallas Henry Dunkers plats, för att hedra stadens stora kulturdonator. Dessa två objekt har förskjutits en bit in i schemat. S:t Knuts torg ingår i stadsförnyelsen vid stationsområdet i Lund, varför det objektet får en placering mot torgkanten. Norra Bantorget är numera en park, men 1876 då platsen namngavs fanns det ett salutorg vid Norra stationen¹⁵. Med park avses offentliga grönområdet, men inslaget av hårdytor kan vara stort som i Stranden i Rosenlundsparken eller Bäckadalsparken. Kaj står för objekt som har vattenkontakt alltifrån Sandgrundsparken på en udde i Vänern, Östra Ågatan till de stora bomässorna i Malmö och Karlskrona, där hamn- och örlogsområden har bebyggts. Till gård hänförs objekt som har skapats i nära anslutning till en eller flera byggnader som en skola, bostadshus eller kontorshus. Stationsområde är en form av gård, där allmänna kommunikationer är grund för gestaltningen.

Schemat visar att pristagarna i de flesta fall har en mångdimensionell karaktär. De fem huvudkategorierna: torg, park, kaj, gård och stationsområde ger underlag för en typisering, men innehåller blandade miljöer. Huvudkategorierna är offentliga uterum med hög tillgänglighet och många användare.

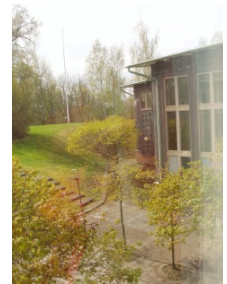
¹⁵ *Stockholms gatunamn*, 1992, Nils-Gustaf Stahre m. fl. Stockholm: Kommittén för Stockholmsforskning s 170.

Så har prisbelönta miljöer tagits om hand

För att se hur de prisbelönta miljöerna har tagits om hand har jag besökt 13 objekt nära Stockholm. De beskrivs i kronologisk ordning efter det år objekten fick Siena priset.

Södertälje vårdgymnasium 1987 nu Igelstavikens Idrottsgymnasium

Markanläggningen vid Södertälje vårdgymnasium, skapad av Anders Johansson, fick det första Siena Designpriset. Hårdytorna är i stort bevarade. Träd har tagits bort för att ge plats för bord och stolar. På markytan under dem ersattes den, ursprungliga, raffinerade mönsterläggningen med olika storlek på stenen av kvadratiska cementplattor av enkelt slag. Det är tråkigt att man inte förvaltat gestaltningen bättre, utan vid förnyelsen valt en billig lösning. Stentrappan nedför slänten finns kvar, men den magnifika dubbelbjörken halverades, då man byggde ut skolan med en matsal.

28 Maj 2013

Kv Sillö 5 Farsta industriby 1990 nu konferenshotell

Christina Ohlsson fick 1990 pris för rik och väl avvägd mönsterläggning. Den finns kvar med sitt rutmönster i ljust tegelfärgade partier inramade av grå cementplattor även efter det att industribyn blivit Farsta Strand Hotel & Conference. Endast en av de stora krukorna finns kvar på ursprunglig plats. Vägsocklar och kantningar runt nytillkomna tujor har nu målats i en röd kulör. Christina Ohlssons gestaltning har förfuskats och platsen har i mitt tycke blivit fulare.

29 a och b Farsta Strand Hotel & Conference

Täby centrum 1991 - pågående utbyggnad

En stor byggarbetsplats med en gigantisk grop för garage finns på den entréplats som Pia Krensler fick pris för. Vid expansionsområdet Täby Centrum, som beräknas stå klart 2015, finns inte några planer på att bevara den premierade platsen. Det vore önskvärt att man hade satt värde på objektet och försökt att på något sätt återskapa åtminstone en del av det inom det nya Täby centrum eller, om det inte är lämpligt, på någon annan plats. Att helt utplåna en miljö, som fått Siena Designpris, tycker jag är respektlöst.

30 Täby centrum byggs ut

Starrbäcksängen, 1992

LAR:s första Siena pris gick 1992 till Beng Isling för utemiljön i ett stort bostadsområde, som glädjande nog tycks väl omhändertaget av fastighetsägaren Stockholmshem. Den centrala dammen är en given plats för lek och avkoppling även om barnens lekredskap är få. Man förstår betydelsen av att det skapas vackert gestaltade offentliga uterum, där boende kan träffas eller koppla av i enskildhet. Fler bostadsmiljöer borde kosta på så som man har gjort vid Starrbäcksängen.

31 Starrbäcksängens mittdamm

Riddarparken, 1996

Jakobsberg fick 1996 en stor park, Riddarparken, intill centrum. Stads-trädgårdsmästare, Kerstin Fogelberg, som hade sett till att kommunen satsade på en park och Ulf Nordfjell, som gestaltade parken fick båda pris. Parken är idag en stor oas alldeles intill all kommers i centrum. De stora gräsytorerna ger plats för vila och spring. Dammen med sprutfontäner uppskattas av barn och är fin att titta på. Flera olika sittalternativ erbjuds. Parker av detta slag behövs - inte minst i ytterområdena.

32 Riddarparken

Katarina Bangata, 2000

Många väljer att gå på Jonas Berglunds upphöjda asfaltgång på Katarina Bangata och på stenbänkarna vid Götgatan är det ofta fullt av folk. Få torde uppmärksamma Sienaplaketten nedtill på bänkgaveln. Materialvalet var gediget och har hållit för slitage. Katarina Bangata är ett vackert stråk som man gärna tar en omväg för, eftersom det är så trevligt att gå där.

33 a Promenadstråket, b Stenbänk med Sienaplakett

Raoul Wallenbergs Torg, 2003

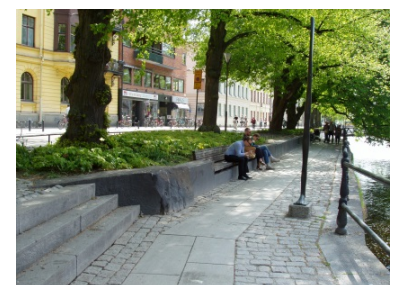
Raoul Wallenbergs Torg börjar vid Tornbergs klocka, där Sienaplaketten är fäst. Torgets låga stenbänkar må vara estetiskt passande till Kirsten Ortveds skulptur *Till Raoul Wallenberg*, men många har svårt att resa sig från en så låg sittplats. Mestadels är torget en passage för många jäktade trafikanter. Gatsten i solfjäderform ger en tidlös förfining. Man upplever skönhetenoreflekterat.

34 a Plakett på sockel, b Stenmönster på torget

Östra Ågatan, 2005

Kajpromenaden är lättgången och sköna träsoffor, elegant infogade i stenmuren, finns det gått om. Att de svarta järnlådorna med lock, som är utmärkta att sitta på, egentligen är papperskorgar, är tyvärr lätt att missa. Kajsa Mattas skulpturer är även de lätta att missa, om skulptursofforna är upptagna, men om man uppmärksammat dem förhöjer de promenaden. Trapporna ned mot kajen försvårar för cyklister. En fredad gångväg och utemiljö har skapats i de gamla kastanjernas hägn.

35 Infogad soffa och smal skulptur

Vassparken och Observatorium, 2006

Träskulpturen Observatorium har bara lite ristningar i trädäcken, där den ligger och guppar i vågorna och även en blåsig majdag lockar massor av folk att våga sig ut. Parkens bryggor ute i vattnet har blivit skeva under vintern och behöver ses över för att kännas trygga. Skräp guppar i vassen och ger ett ovärdat intryck, vilket förfular en ovanligt vacker park. Det kan inte vistas särskilt många i Vassparken samtidigt utan att det känns mycket trångt.

36 Observatorium och Vassparken

Vasaparken, 2007

Gummiastfaltens röda färg har blekts, men är lika rolig att leka på ändå. En stor fördel med konstgräs är att bollspelet kan börja tidigt på våren. Vasaparkens förnyelse har blivit ett lyckokast. Det finns något att syssla med för alla åldrar. Ytor för spel och lekar finns för den, som vill vara aktiv.

37 a Konstgräset i fonden är grönt

b Asfaltgummikullarna roar

Bänkar finns det många för den, som behöver vila. Sträcka ut sig går det också bra att göra på gräsytona.

Stranden i Rosenlundsparken, 2008

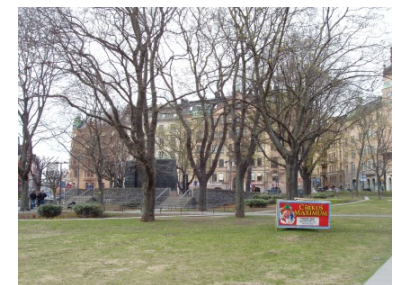
Stranden uppvisar kanske inte så mycket av vad landskapsarkitekter kan åstadkomma med en utemiljö, men det har blivit en väldigt uppskattad del av den stora Rosenlundsparken. Trots att varken parasoller eller stolar går att rubba ur sina fixerade lägen ger de specialtillverkade utemöblerna en skön avkoppling. Inte bara Skrapans studenter har hittat den lilla oasen. Färgen på stolarnas gula träribbor har flagnat och de har fått lite klotter men jag upplevde ändå platsen som fräsch. De specialdesignade megastora papperskorgarna blir snabbt överfulla och saknar lock, vilket gör att fåglar kan härja fritt. En miss.

38 Rosenlundsparkens strand

Norra Bantorget, 2009

Den svenska socialdemokratins torg, "Röda torget" varifrån 1 maj tågen under många år startade har efter senaste förnyelsen blivit en grön park. De socialdemokratiska minnesmärkena som Brantingsmonumentet och "Mitt hjärta i världen" till minne av Olof Palme har fått värdiga inramningar. Parken har stora gräsmattor, en liten lekplats och sittmöjligheter på bänkar av trä och sten. Belysningen har gjorts kraftfull så att det inte ska upplevas som skrämmande att gå i parken, när det är mörkt. På de stora gräsytona är det lockande, att ställa upp en tillfällig affisch. Den syns bra, men är det tillåtet?

39 Norra Bantorget från söder

Hornsbergs strandpark, 2012

Kajen vid västra Kungsholmen var först tänkt att utgöras av en gata, men genom att man fick fylla ut med sten i vattenrummet gick det att få plats med en smal strandpark som ännu är under uppbyggnad. De höga bostadshusen rymmer många människor som behöver grönområden för motion och avkoppling. Bengt Isling har valt exotiska växter för att Hornsbergs strandpark ska skilja ut sig från stockholmsskolans tradition att använda svenskt växtmaterial¹⁶. En blåsig majsöndag 2013 är det många stora och små cyklistar, som ska samsas med alla som är ute och promenerar eller joggar. Den gemensamma vägen känns smal. Att strandpromenaden är så utnyttjad är ett tydligt bevis på hur väl den behövs och att de boende i området gillar den.

40 Hornsbergs strandparks kaj

¹⁶ <http://www.nyrens.se/projekt/hornsbergs-strandpark#more>

Sammanfattning och slutdiskussion

Sienaprisets tre faser

I min undersökning har jag funnit att Siena prisets historia kan indelas i tre faser. Den första fasen börjar med att Lund-Kristianstads Cementgjuterier instiftar Siena Designpris, som skall främja god utemiljö och som delas ut första gången 1987. En förutsättning är att man använder företagets betongprodukt Siena. Priset ges till arkitekten och utgörs av ett diplom och en resa till Siena tillsammans med juryn. I juryn sitter till att börja med förutom två landskapsarkitekter, som växlar årligen, grundarnas representant samt ytterligare en ledamot från ett betongföretag. Nedskrivna bedömningsunderlag vägleder juryn. Siena pris är alltså ett materialpris som tillkommer vid slutet av 1980-talet, då den svenska byggmarknaden avreglerats och industrin vill markera ett materials betydelse - i detta fall betong. Även andra materialpris instiftas till exempel Stenpriset.

Den andra fasen börjar 1992 då Landskapsarkitekternas Riksförbund får överta priset och ändrar namnet till LAR:s Siena pris. Nu tillkommer stadgar där det stipuleras att priset är produktneutralt och att juryn ska bestå av fem ledamöter. En plakett, som ska fästas på premierat objekt, införs. Lund-Kristianstads Cementgjuterier är sponsor och bekostar Siena resan för vinnande arkitekt och juryn samt står för administrativa kostnader.

Den tredje fasen infaller i och med att Landskapsarkitekternas Riksförbund går upp i det nybildade Sveriges Arkitekter 2002. Namnet på priset ändras nu till Sveriges Arkitekters Siena pris och plaketten får en ny utformning, men stadgarna får endast redaktionella ändringar och juryns sammansättning förblir som förut. Lund-Kristianstads Cementgjuterier, nu med namnet, Starka Betongindustrier, är fortsatt sponsor.

Priset har efterhand professionaliserats och blivit allt starkare knutet till arkitektkåren. Siena pris är Sveriges Arkitekters officiella pris till årets svenska utemiljö och delas tillsammans med Sveriges Arkitekters övriga arkitektpriser ut under storslagna former på Arkitekturgalan i november. Siena pris annonseras ut och marknadsförs på Sveriges Arkitekters hemsida och i dess tidskrifter.

Särskilt prisade arkitekter och arkitektkontor

Bengt Isling vid Nyréns arkitektkontor är den arkitekt som med sina tre Siena pris för Starrbäckensängen, 1992, Norra Bantorget, 2009 och Hornsbergs strandpark, 2012, varit mest framstående. Därefter kommer Mattias Nordström, White arkitektkontor som har erövat priset två gånger, första gången för Resecentrum i Norrköping, 2002 och andra gången för Östra Ågatan i Uppsala 2005. Arkitektkontoret, White, fick det första priset som delades ut 1987, då Anders Johansson belönades med Siena Designpris för Södertälje vårdgymnasium. Arkitektkontoren Nyréns och White har således lika många Siena pris. Det är således välkända arkitektkontor med många uppdrag som prisbelönats flera gånger.

Priset har gått till stora orter i södra och mellersta Sverige

Av de tjugosex pris som delats ut är det övervägande stora städer som har fått pris, Stockholm hela nio gånger. Det är projekt i södra och mellersta Sverige som har premierats. Endast en gång har priset tilldelats

ett objekt i Norrland och då gick det till Gävle. Till detta, som verkar vara en snedfördelning av priset kan det finnas flera förklaringar.

En hypotes är att störst kunskap om priset och intresse för att nominera tävlande finns i kretsar med anknytning till Sveriges Lantbruksuniversitet, som utbildar landskapsarkitekter vid Ultuna och Alnarp. En alternativ hypotes kan vara att juryn har brustit i sin uppgift att hitta kandidater även på mindre orter och även i norra Sverige.

Den troligaste orsaken till att det är stora städer i syd- och mellansverige, som uppmärksammas tror jag är den folkomflyttningen från landsort och mindre städer till större orter som pågår i landet och som har fått till resultat att det inte görs några remarkabla investeringar i utemiljöer i landsorten. Det är tydligt att det är i expanderande storstadsområden, som det satsas på parker och boendemiljöer för en köpstark kund och att sådana projekt kan resultera i ett pris.

Prisade projekt är ofta storskaliga

Det är svårt att bedöma skalan på de objekt som prisats då ytmått inte alltid framgår och de som finns kan ha beräknats utifrån olika grunder, men det verkar som om priset ofta tillfallit storskaliga projekt. Fem gånger har projekt vid bomässor premierats, till exempel till hela utemiljön i samband med Bo01 i Malmö. Att flera prisbelönta projekt ingår i bomässor visar på betydelsen av ett gestaltat sammanhang. Omdaning- en av den stora Vasaparken i Stockholm har fått pris liksom den nya, stora Riddarparken i Jakobsberg. Entydigt är det dock inte att priset ges till projekt i den stora skalan. Även små projekt som bostadsgården Visentent i Malmö och Stranden i Rosenlundsparken i Stockholm har premierats, liksom Östra Ågatan i Uppsala.

Parker nära bostäder eller med vattennära lägen premieras

När det byggs nya bostäder skapas i bästa fall en god utemiljö i närområdet. Industrimark intill vatten och gamla hamnområden blir attraktiva nya boendemiljöer, som det satsas på med grönområden i form av strandnära parker. Dessa förutsättningar ger stora möjligheter för en skicklig arkitekt att skapa en unik miljö såsom Vassparken vid Sickla udde med Gunilla Bandolins Observatorium. Att Hammarby sjöstad skulle visas upp på en bomässa bidrog till satsningen vid Sickla udde. Många pristagare har vattennära läge och representerar ett återtagande av centralt belägna områden i en postindustriell tid.

Offentliga miljöer får priset

Det är övervägande offentliga miljöer och då kommunalt ägda projekt som har fått Sienapriset. Endast två gånger har en utemiljö på privatägd mark prisats. Båda gångerna var det projekt som hade tillkommit under prisets första decennium. Volvo, ett av landets allra största företag, fick 1988, då det var krav på att använda Sienaprodukten, pris för det nya huvudkontoret i Torslanda. 1995 fick en innergård till en bostadsrättsförening pris, vilket var ovanligt både på grund av objektets litenhet och att ägaren var privat. Att de kommunala utemiljöerna är så dominerande torde ha sin grund i att torg, parker och närmiljöer intill bostadsområden är kommunalt ägd mark.

Miljöer som utmärkts med Sienapriset är oftast väl skötta

Av de tretton miljöer som jag har besökt är det endast Täby centrum, belönat 1991, som inte längre finns kvar. Där pågår en stor utbyggnad. Vårdgymnasiet i Södertälje, pris 1987, överraskade med att ha bevarat mycket av den ursprungliga gestaltningen, trots att skolan hade byggts ut. Tyvärr fanns även exempel på att man vid en förändring av en hårdyta bytt till billiga plattor och inte försökt efterlikna ursprungsmaterialet. Vid Farsta industriby, som byggts om till hotell och konferensanläggning och nu ingår i en hotellkedja, har dessvärre en del av den ursprungliga gestaltningen gått förlorad och ersatts med förfulande nytillskott.

Jag tycker mig ha sett att om en skicklig arkitekt får möjlighet att använda gedigna material och skapa fritt finns det goda förutsättningar för att det resulterar i ett Sienapris. Vinnande objekt har ofta varit bemärkta platser, som har blivit väl omhändertagna. Men det finns inga uppgifter i materialet som tyder på att priset påverkat förvaltningen.

Den plakett som ska fästas på väl synlig plats på objektet har jag haft svårt att hitta. Både Starrbäcksängens och Vassparkens plaketter har jag förgäves letat efter. Plaketten kan sitta på en stenbänk nere vid marken som vid Katarina Bangata, eller lågt på en stenmur som vid Östra Ågatan. Sienaplaketten för Raoul Wallenbergs Torg sitter märkligt nog på sockeln till Tornbergs klocka i ytterkanten av torget – lätt att missta för något rörande klockan.

Källförteckning

Tryckta källor

- AB Lunds – Kristianstads Cementgjuterier inbjuder till 1987 års SIENA DESIGNPRIS* [4-sidig A4 utskick] u.å.
- Andersson, Thomas, 1990. Djärv park i Småland. *Utblick landskap*, nr 1.
- Andersson, Thorbjörn, 1989. Belönad gestaltning. *Utblick landskap*, nr 1.
- Andersson, Thorbjörn., 1996. Årets Sienapris till Tommy Nordström. *Utblick landskap*, nr 2.
- Andersson, Thorbjörn, 1988. Skola får pris. *Utblick landskap*, nr 1.
- Andersson, Thorbjörn, 2009. Å yrkets vägnar. *Arkitekten*, nr 1.
- Annons för LAR:s Siena-pris 1992, *Utblick landskap*, nr 2.
- Annons för Lund Kristianstads Siena Designpris 1991, *Utblick landskap*, nr 3.
- LAR:s Siena-pris, stadgar Lar-nytt* 1992 nr 1.
- LAR:s Siena-pris, stadgar LAR matrikel* 1993.
- Johansson, R., Rönn, M. och Werner, I.-B., 2008. Om kvalitet i arkitektur – några forskningserfarenheter, *Nordisk Arkitekturforskning* nr 1.
- Siena-det offentliga utegolvet* Utgiven av Starka u.å.
- Stockholms gatunamn*, 1992, Nils-Gustaf Stahre m. fl. Stockholm: Kommittén för Stockholmsforskning.
- Styrelseprotokoll 2/91, *Lar-nytt* 1991 nr 2.
- Årsmötesglimtar, *Lar-nytt* 1991 nr 5.
1991. Pris till långsmal trädgård, *Utblick landskap*, nr 1.

Internetkällor

- Daniaparken, Västra Hamnen i Malmö <http://www.sweco.se/sv/Sweden/Tjanster/Arkitektur-och-planering/Landskapsarkitektur/Daniaparken/> Tillgänglig 2013-05-16.
- Hornsbergs strandpark <http://www.nyrens.se/projekt/hornsbergs-strandpark#more> Tillgänglig 2013-05-16
- Järtelius, A. Bo01: Tema stadens ekologi <http://www.ne.se/rep/bo01-tema-stadens-ekologi> Tillgänglig 2013-05-16.
- Lang, J., Jan.lang@starka.se, *Sienapriset 1987-91* [e-post] Meddelande till Barbro Gunmar (barbro.gunmar@comhem.se). Skickat 16 april 2013.
- Sandgrundsparken i Karlstad <http://www.sweco.se/en/Sweden/Tjanster/Arkitektur-och-planering/Landskapsarkitektur/Cyrillusparken/> Tillgänglig 2013-05-16.
- Starka Betongindustrier <http://www.starka.se/om-starka/sienapriset/> Tillgänglig 2013-05-16
- Vasaparken http://www.grontmij.se/pressrum/nyheter/Documents/2007/GrontmijArkitekturSienapriset07_Vasaparken.pdf Tillgänglig 2013-05-16.

Bildförteckning

- 1 Broschyr framsida. AB Lunds – AB Kristianstads Cementgjuterier inbjuder till 1987 års SIENA DESIGNPRIS
- 2 Södertälje vårdgymnasium. *Utblick landskap* 1987 nr 4, bakomslag. Fotograf ej angiven.
- 3 Volvos huvudkontor, Torslanda. *Utblick landskap* 1988 nr 4, helsidesannons mot s. 5. Fotograf ej angiven.
- 4 Bäckadalsparken i Gnosjö. *Utblick landskap* 1990 nr 1 s. 52. Fotograf ej angiven.
- 5 Farsta industriby. *Utblick landskap* 1991 nr 1, bakomslaget insida. Fotograf ej angiven.
- 6 Täby Centrum. *Utblick landskap* 1992 nr 1, bakomslag. Fotograf ej angiven.
- 7 Starrbäcksängen, områdets mitt. *Utblick landskap* 1992 nr 4, bakomslag. Fotograf ej angiven.
- 8 Kaj Stumholmen, kaj med soffor. *Utblick landskap* 1994 nr 2 s. 42.
- 9 Detaljplan 1990. Första etappen [Hestra]. E-post från Fredrik Hjelm, stadsantikvarie i Borås. 2013-05-14.
- 10 Visentens gård. *Utblick landskap* 1996:2, s. 51. Fotograf ej angiven.
- 11 Riddarparken Jakobsberg. Foto Torsten Bandh <http://torstenbandh.blogspot.se/2011/08/jakobsberg-centrum.html>
Tillgänglig 2013-05-06.
- 12 a Stationsområdet, Lund, b S:t Knuts torg, Lund. *Utblick landskap* :1998 nr 2, bakomslag. Foto Annika André.
- 13 Ryaverket, reningsbassäng. *Utblick landskap* 1999 nr 2, separat blad. Fotograf ej angiven.
- 14 Stensoffa med LAR:s plakett på gaveln. Foto Anders Rehnman.
- 15 Katarina Bangata. Foto Jacob Truedson Demitz
<http://commons.wikimedia.org/wiki/File:KatarinaBang%C3%96sterut.jpg> Tillgänglig 2013-05-14
- 16 a Daniaparken
http://www.sweco.se/Global/Sweden/Areas%20of%20operation/Architecture/Projects/landskap/park_04.jpg Tillgänglig 2013-05-14, b Bo01 Västra Hamnen, Malmö.
<http://www.malmo.se/images/18.314e2e5b124a6110348800032856/bo01.jpg> Tillgänglig 2013-05-14.
- 17 Bussterminal. Foto Natasja Jovic
http://www.white.se/system/images/BAhbCFsHOGZmSSI6MjAxMS8xMi8xMS8xMS8wMS8yMy81MzEvTm9ycmtvcGluZ19yZXNlY2VudHJ1bV8wMy5qcGcGOgZFVfslOgZwOgp0aHVtYkkiCXg0NjAGOWZUWwk7BzoMY29udmVydEkiEC1xdWFsaXR5IDYwBjsGVDA/Norrkoping%20resecentrum_03.jpg Tillgänglig 2013-05-14.
- 18 Raoul Wallenbergs Torg. Foto Nils-Åke Siverson. <http://www.arkitekt.se/s8853/b1252?ts=1364414799> Tillgänglig 2013-05-14.
- 19 a Kalmar, Stortorget. Fotograf ej angiven <http://www.arkitekt.se/s13224/b3889?ts=1364414799> Tillgänglig 2013-05-14. b Vattenbrunn Stortorget i Kalmar. Fotograf ej angiven <http://www.arkitekt.se/s13224/b3886?ts=1364414799> Tillgänglig 2013-05-014.
- 20 Östra Ågatanmed sittvänlig skulptur. Foto Luc Pagès och Bo Gyllander
http://www.white.se/system/images/BAhbCFsHOGZmSSlyMjAxMi8wMi8yOC8xNS8xMC81My85MTkvT3N0cmFfQWdh dGFuXzA0X3cuanBnBjoGRVRbCDoGcDoKdGh1bWJJgl4NDYwBjsGVFsJOwoc6DGNvbnZlcnRlIhAtcXVhbGl0eSA2MAY7BIQw/Ostra%20Agatan_04_w.jpg Tillgänglig 2013-05-14.
- 21 a Vassparken. Fotograf ej angiven <http://www.arkitekt.se/s26563/b8886?ts=1364414799>. Tillgänglig 2013-05-14, b Observatorium. Fotograf ej angiven, <http://www.arkitekt.se/s26563/b8887?ts=1364414799>. Tillgänglig 2013-05-14.
- 22 a Konstgräs i bakgrunden. Fotograf ej angiven. <http://www.arkitekt.se/sienapriset/2007/b11706?ts=1364414799>. Tillgänglig 2013-05-14, b Gummiälfalt. Fotograf ej angiven.
<http://www.arkitekt.se/sienapriset/2007/b11704?ts=1364414799>. Tillgänglig 2013-05-14.

- 23 Stranden. Fotograf ej angiven. <http://www.arkitekt.se/s36436/b14936?ts=1364414799>. Tillgänglig 2013-05-14.
- 24 Norra Bantorget. Foto Åke E:son Lindman.
http://www.nyrens.se/sites/default/files/styles/project_landscape/public/files/projekt/norra_bantorget_1.jpg. Tillgänglig 2013-05-14
- 25 Terrasser i Sandgrundsparken. Foto Åke E:son Lindman,
<http://www.arkitekt.se/s62142/b21850?bg=zag&ts=1364414799> Tillgänglig 2013-05-15.
- 26 Stortorget i Gävle. Foto Stéfan Estassy, <http://www.arkitekt.se/s68239/b25385?ts=1364414799> Tillgänglig 2013-05-15.
- 27 Hornsbergs strandpark. Foto Lennart Johansson K6A8397_foto_lennart_johansson. Tillgänglig 2013-05-27.
- 28 Maj 2013. Foto Barbro Gunmar 2013.
- 29 a och b Farsta Strand Hotel & Conference. Foto Barbro Gunmar 2013.
30. Täby centrum byggs ut. Foto Susanne Bengtsson, 2012 <http://www.byggvarlden.se/nyheter/byggprojekt/taby-c-strabags-stora-utmaning> Tillgänglig 2013-05-12.
- 31 Starrbäcksängens mittdamm. Foto Barbro Gunmar 2013.
- 32 Riddarparken. Foto Barbro Gunmar 2013.
- 33 a Promenadstråket, b Stenbänk med Sienaplakett. Foto Barbro Gunmar 2013.
- 34 a Plakett på sockel, b Stenmönster på torget. Foto Barbro Gunmar 2013.
- 35 Infogad soffa och smal skulptur. Foto Barbro Gunmar 2013.
- 36 Observatorium och Vassparken. Foto Barbro Gunmar 2013.
- 37 a Konstgräset i fonden är grönt, b Asfaltgummikullarna roar. Foto Barbro Gunmar 2013.
- 38 Rosenlundsparkens strand. Foto Barbro Gunmar 2013.
- 39 Norra Bantorget från söder. Foto Barbro Gunmar 2013.
- 40 Hornsbergs strandparks kaj. Foto Barbro Gunmar 2013.

**Lund-Kristianstad Cementgjuteriers broschyr om Siena Designpriset omfattade 4 sidor.
Här är de avbildade med sidan 2 som innehåller Bedömningsunderlag mer uppförstorad.**

Bedömningsunderlag:

De handlingar som dokumenterar objektet skall bestå av:

1. Beskrivning av den ursprungliga situationen, plan 1:400 eller 1:500.
2. Situationsplan i skala 1:100 — 1:500 med en kort beskrivning.
3. Enkel redovisning av olika detaljer i plan, perspektiv eller foton.
4. Sektionsritning med dimensionering av överbyggnad.
5. Utrustningsplan (redovisning får ske på planeringsplan)
6. Slut- och garantibesiktningprotokoll.
7. Anläggningskostnad per m².

Uppgifterna under punkt 4—7 är ej obligatoriska att lämna.

Insända förslag kommer att bedömas av en sakkunnig jury dels genom granskning av de ovan nämnda handlingarna och dels genom besiktning av anläggningarna.

Bedömningsregler enligt nedan:

1. Hänsyn tas till planeringen av helheten i miljöbildningen för de olika nyttjandegrupper som skall använda anläggningen.
2. Utförandet bedöms med hänsyn till utförandekvalitet, materialövergångar och anslutningar.
3. Detaljer i anläggningen skall vara väl genomarbetade i såväl projekteringskedet som anläggningskedet.

Juryen vars beslut inte kan överklagas består av:

Civ. Ing. Michael Åhrström Cementa
Landskapsarkitekt Carl Blomqvist Svenska Landskaps AB
Landskapsarkitekt Klaus Haendler Ark. LAR
Marknadsansvarig Kjell Maack AB Lunds Cementgjuteri

Det belönade bidraget kommer att premieras med ett diplom samt en studieresa till Siena, Italien.

Tävlingsbidraget kommer att offentliggöras i fackpress.

Handlingarna skall vara AB Lunds Cementgjuteri tillhanda senast den 1 oktober.

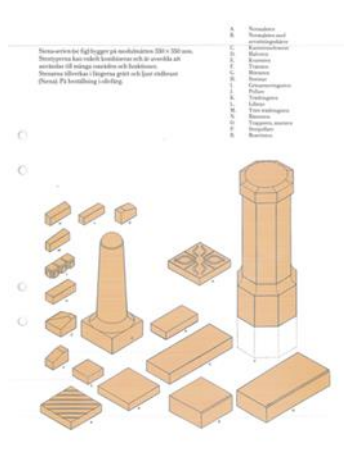
Adress: Box 73, 240 17 SÖDRA SANDBY

Försändelsen märks: "Siena Designpris."

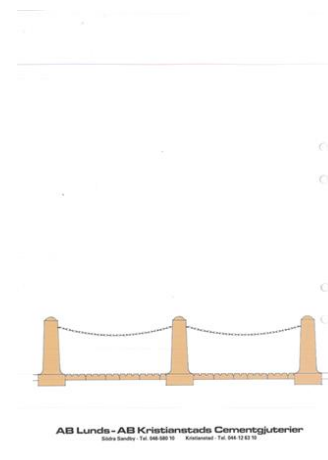
Broschyrens sida 2

Broschyrens framsida

Broschyrens sida 3

Broschyrens baksida

Från LAR matrikel 1993

LAR:s Siena-pris

LAR:s Siena-pris utdelas för att främja god utemiljö och tilldelas ett objekt och dess arkitekt. 1992 gavs LAR:s Siena-pris till Starrbäcksängen i Stockholm och arkitekt LAR Bengt Isling. Officiell sponsor för priset är Lunds Cementgjuteri AB.

STADGAR

1. Landskapsarkitekternas Riksförbund instiftar LAR:s Siena-pris med stöd av officiell sponsor. Syftet är att främja god utemiljö i Sverige samt sprida kännedom om väl utförda exempel vad gäller såväl projektering och planering som förverkligande och utförande.
2. Priset tilldelas objektet och dess arkitekt och innebär en hedersutmärkelse i form av diplom samt reliefplakett som fästes på det belönade objektet på för detta lämplig plats. Arkitekten bjuds dessutom på en 3 dagars studieresa till Siena med omnejd tillsammans med juryn och en representant utsedd av sponsorn. Alternativt resmål kan överenskommas. (Om pristagaren eller jury-medlem ej kan medfölja erbjuds ett studie-resbidrag på motsvarande kostnad; 1/4 basbelopp).
3. Juryn består av högst fem personer varav LAR utser minst tre och kontrakterad sponsor högst två. LAR:s representanter får inte sitta mer än ett år i rad. Juryns sammansättning skall offentliggöras minst en månad innan förslagsinlämnings sista datum för att undvika jäviga förslag.
4. Juryn kan välja att inte föreslå pristagare. I ett sådant fall ersätts juryn med högst 1/4 basbelopp per person.
5. Priset kan ej delas. Ej heller må hederspris utdelas.
6. Juryn slutnominerar cirka fem (5) förslag utifrån inlämnat material efter att jäviga förslag (släkt, samma företag) samt förslag som ej uppfyller inlämningskraven sorteras bort. De slutnominerade förslagen studeras på plats av juryn, som efter bedömning av dessa reservationslöst skall utse årets pristagare. Valet av pristagare motiveras kortfattat och skriftligt, övriga förslag ges ej omdöme. Juryarbetet utföres under tystnadsplikt som inte är tidsbegränsad. Bedömningsresultat är hemligt intill officiella prisceremonin. Denna ska ske i samband med ett för LAR viktigt sammanhang.
7. Envar äger rätt att föreslå objekt för nominering. LAR skall verka för att förslag av god kvalitet sänds in. Förslagen som ska vara inlämnade i tid, ska presenteras med representativa fotografier, samt ritningar, visande det anmälda förslaget och dess relation till omgivningen. Kortfattat utformad skriftlig beskrivning bör åtfölja. Inlämnat material ska vara så beskaffat, att det enkelt kan mångfaldigas och fördelas bland jurymedlemmarna. Material från projekteringsarbetets gång må komplettera och förtydliga redovisningen. Tillblivelseår för objektet ska anges, såväl som adress. Ansvarig projektör, byggherre och entreprenör för utemiljön samt ansvarigt kontor ska framgå, såväl för utemiljön som för eventuella andra delar som ingår i en anläggningshelhet. Insänt material kommer att återsändas till avsändaren, vars hemortsadress ska framgå.
8. Det belönade objektet ska ha aktualitet. Projektörens prisbelönda huvudinsats bör ej ligga längre bak i tiden än 5 år. Objektet skall vara så färdigställt att det också ska kunna kvalitativt uppskattas av en bred allmänhet.

Stadgar för Sveriges Arkitekters Sienapris år 2013 på SA:s hemsida

<http://www.arkitekt.se/s70374>

Stadgar

Stadgar för Sienapriset

§1 Sveriges Arkitekters Sienapris utdelas med stöd av officiell sponsor. Syftet är att främja god utemiljö i Sverige samt sprida kännedom om väl utförda exempel vad gäller såväl projektering och planering som förverkligande och utförande.

§2 Priset tilldelas objektet och dess arkitekt och innebär en hedersutmärkelse i form av diplom samt reliefplakett som fästes på det belönade objektet på för detta lämplig plats. Arkitekten bjuds dessutom på en 3 dagars studieresa till Siena med omnejd tillsammans med juryn och en representant utsedd av sponsorn. Alternativt resmål kan överenskommas. (Om pristagaren eller jurymedlem ej kan medfölja erbjuds ett studierebidrag på motsvarande kostnad; 1/4 basbelopp).

§3 Juryn består av högst fem personer varav Sveriges Arkitekters akademi för landskapsarkitektur utser minst tre och kontrakterad sponsor högst två. Sveriges Arkitekters representanter får inte sitta mer än ett år i rad. Juryns sammansättning skall offentliggöras minst en månad innan förslagsinlämnings sista datum för att undvika jäviga förslag.

§4 Juryn kan välja att inte föreslå pristagare. I ett sådant fall ersätts juryn med högst 1/4 basbelopp per person.

§5 Priset kan ej delas. Ej heller må hederspris utdelas.

§6 Juryn slutnominerar cirka fem (5) förslag utifrån inlämnat material efter att jäviga förslag (släkt, samma företag) samt förslag som ej uppfyller inlämningskraven sorteras bort. De slutnominerade förslagen studeras på plats av juryn, som efter bedömning av dessa reservationslöst skall utse årets pristagare. Valet av pristagare motiveras kortfattat och skriftligt. Övriga förslag ges ej omdöme. Juryarbetet utföres under tystnadsplikt som inte är tidsbegränsad. Bedömningsresultat är hemligt intill officiella prisceremonin. Denna ska ske i samband med ett för Sveriges Arkitekters akademi för landskapsarkitektur viktigt sammanhang.

§7 Envar äger rätt att föreslå objekt för nominering. Sveriges Arkitekter skall verka för att förslag av god kvalitet sänds in. Förslagen som ska vara inlämnade i tid, ska presenteras med representativa fotografier, samt ritningar, visande det anmälda förslaget och dess relation till omgivningen. Kortfattat utformad skriftlig beskrivning bör åtfölja. Inlämnat material skall vara så beskaffat, att det enkelt kan mångfaldigas och fördelas bland jurymedlemmarna. Material från projekteringsarbetets gång må komplettera och förtydliga redovisningen. Tillblivelseår för objektet skall anges, såväl som adress. Ansvarig projektör, byggherre och entreprenör för utemiljön samt ansvarigt kontor skall framgå, såväl för utemiljön som för eventuella andra delar som ingår i en anläggnings helhet. Insänt material kommer inte att återsändas till avsändaren, vars hemortsadress skall framgå, om inte förslagsställaren särskilt anger det.

§8 Det belönade objektet skall ha aktualitet. Projektörens prisbelönta huvudinsats bör ej ligga längre bak i tiden än 5 år. Objektet skall vara så färdigställt att det också skall kunna kvalitativt uppskattas av en bred allmänhet.

§9 Objekt kan föreslås flera år i rad. Dock kan priset bara utdelas en gång till samma objekt.

Sveriges Arkitekters Sienapris instiftades 1992 av Landskapsarkitekternas Riksförbund med stöd av officiell sponsor och kallades då LARs Siena-pris. Officiell sponsor är sedan 1992 STARKA Betongindustrier i Skåne. I sponsoravtalet preciseras att "namnet skall stå som symbol och tecken för ett bra och intressant stadsbyggande, i enlighet med det kulturarv som staden Siena och dess torg, givit historien". I avtalet preciseras också att priset skall omnämnas i publikationer, tidskrifter och pressinformation som produceras av Sveriges Arkitekter, den organisation som sedan 2002 övertagit LARs ursprungliga åtagande.

Sienaprisets jury under prisets tre skeden

Bilaga 4

1987-1991 Lund-Kristianstads Cementgjuteriers, L-K C, Siena Designpris

1987	Södertälje Vårdgymnasium	Carl Blomqvist LAR	Klaus Haendler LAR		Mikael Åhström Cementa	Kjell Maack L-K C
1988	Volvo huvudkontor Torslanda Gbg	Jan Röntfors LAR/SAR	Torkel Tigerschiöld LAR		Mikael Åhström Cementa	Kjell Maack L-K C
1989	Bäckadalsparken Gnosjö	Gunnar Ericson LAR	Sven Widelund LAR		Mikael Åhström Cementa	Kjell Maack L-K C
1990	Kv Sillö 5 Farsta industriby Sthlm	Matti Norell LAR	Lars Nyberg LAR		Mikael Åhström Cementa	Kjell Maack L-K C
1991	Täby centrum Täby	Pär Gustafsson LAR	Sven-Olov Hagman LAR	Jan Lindqvist LAR	Mikael Åhström Cementa	Kjell Maack L-K C

1992-2002 Landskapsarkitekternas Riksförbunds, LAR, Siena pris

1992	Starrbäcksängen Sthlm	Gunnar Ericson LAR	Gunnar Martinsson LAR	Eva Eriksson arkitekturkritiker	Mikael Åhström Cementa	Kjell Maack L-K C
1993	Stumholmen Karlskrona	Per Friberg LAR/SAR	Tiina Sarap Quist LAR	Olof Hultin SAR	Mikael Åhström Cementa	Kjell Maack L-K C
1994	Hestra Parkstad Borås	Sven-Olof Nyberg LAR	Anders Johansson LAR	Katarina Dunér författare	Mikael Åhström Cementa	Kjell Maack L-K C
1995	Kv Vicenten Malmö	Lotte Möller journalist	Sture Koinberg LAR	Karin Finné LAR	Mikael Åhström Cementa	Kjell Maack L-K C
1996	Riddarparken Järfälla	Thorbjörn Andersson LAR	Bengt Schibbye LAR	Avhopp	Mikael Åhström Cementa	Kjell Maack Starka
1997	Stadsförnyelse Lunds stationsområde	Thomas Andersson LAR	Karin Finné LAR	Lars Hågbrant LAR	Mikael Åhström Cementa	Kjell Maack Starka
1998	Yttre miljön Ryaverket Gbg	Charlotte Frank Sjöblom LAR	Lars Nyberg LAR	Henrik Undeland LAR	Mikael Åhström Cementa	Kjell Maack Starka
1999	Dunkers plats Helsingborg	Agneta Persson LAR	Tommy Nordström LAR	Jerker Nyblom SAR	Mikael Åhström Cementa	Kjell Maack Starka
2000	Katarina Bangata Sthlm	Christina Olsson LAR	Pär Söderblom LAR	Leif Bolte konstnär	Mikael Åhström Cementa	Kjell Maack Starka
2001	Framtidsstaden Bo01 Malmö	Carola Wingren LAR	Karin Berglund	Lena From red	Mikael Åhström Cementa	Kjell Maack Starka
2002	Resecentrum Norrköping	Magdalena Franciscovic LAR	Åsa Drouge LAR	Katarina Dahlgren, journalist	Walter Larsson Starka	Kjell Maack Starka

2002-2012 Sveriges Arkitekters, SA, Siena pris

2003	Raoul Wallenbergs Torg Sthlm	Sven-Ingvar Andersson LAR	Håkan Persson LAR	Rasmus Waern SAR	Erik Simonsen Cementa	Walter Larsson Starka
2004	Stortorget Kalmar	Peder Alton arkitekturkritiker	Ann Bergsjö LAR	Torbjörn Suneson LAR	Erik Simonsen Cementa	Walter Larsson Starka
2005	Östra Ågatan Uppsala	Jonas Berglund LAR	Lena From Redaktör	Kristina Menyes LAR	Jan Lang Starka	Walter Larsson Starka
2006	Vassparken, Observatorium Sthlm	Bengt Isling LAR	Gert Wingårdh SAR	Eva Eriksson redaktör	Erik Simonsen Cementa	Jan Lang Starka
2007	Vasaparken Sthlm	Dan Hallemar LAR	Bibbi Leine LAR	Clara Lundquist LAR	Erik Simonsen Cementa	Jan Lang Starka
2008	Stranden Rosenlundsparken Sthlm	Mattias Nordström LAR	Karin Danielsson LAR	Ola Andersson SAR	Erik Simonsen Cementa	Jan Lang Starka
2009	Norra Bantorget Sthlm	Mark Isitt journalist	Mikael Sonnsjö SAR	Nina Lindegaard LAR	Erik Simonsen Cementa	Jan Lang Starka
2010	Sandgrundsparken Karlstad	Sylvia Kornstad LAR	Eva Dalman SAR	Lars Johansson LAR	Erik Simonsen Cementa	Jan Lang Starka
2011	Stortorget Gävle	Henrik Rundquist SAR	Mona Wembling LAR	Eva-Lisa Andersson LAR	Erik Simonsen Cementa	Jan Lang Starka
2012	Hornsbergs strandpark Sthlm	Karin Åkerblom LAR	Anders Kling LAR	Mathias Ahlgren LAR	Erik Simonsen Cementa	Jan Lang Starka